

LIJST VAN VRAGEN

De vaste commissie voor Binnenlandse Zaken heeft een aantal vragen voorgelegd aan de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties over de brief van 27 november 2013 (Kamerstuk 30 977 nr. 74) met zijn reactie op de berichtgeving in NRC Handelsblad en andere media dat Nederland in het verleden doelwit is geweest van de Amerikaanse NSA.

De voorzitter van de commissie,
Berndsen-Jansen

De griffier van de commissie,
Van der Leeden

Vraag

- 1 Heeft u antwoord op de vraag of Nederland onderwerp is geweest van onderzoek door de Amerikaanse National Security Agency (NSA)? Zo nee, wanneer verwacht u dit antwoord? Zo ja, kunt u een nadere toelichting geven over de duur en de achtergrond van dit onderzoek? Met welk concreet doel en met welke vragen is Nederland onderdeel van een onderzoek geweest? Heeft men in Nederland Nederlanders en/of onderdelen van de Nederlandse overheid zelf onderzocht?
- 2 Gezien het feit dat reeds schade is berokkend is de vraag naar het hoe en waarom aan de NSA gerechtvaardigd. Heeft u de NSA in dit licht om opheldering gevraagd?
- 3 Doet de Nederlandse overheid ook onderzoek naar bondgenoten? Zo ja, waarom? Zo nee, waarom niet?
- 4 De NSA heeft gemeld dat Nederland geen hedendaags doelwit is. Welke waarde kan toegedicht worden aan dit antwoord in het licht van geheimhouding van onderzoeken?
- 5 Hoe vaak (gemiddeld per jaar) wordt door de NSA aan Nederlandse inlichtingen- en veiligheidsdiensten verzocht om toestemming om in Nederland onderzoek te doen? Hoe is hierop door deze diensten gereageerd?
- 6 Hoe vaak (gemiddeld per jaar) komt het voor of is ontdekt dat de NSA zonder toestemming van Nederlandse inlichtingen- en veiligheidsdiensten onderzoek heeft gedaan? Welke maatregelen verbindt u aan een dergelijke ontdekking?
- 7 Hoe vaak (gemiddeld per jaar) komt het voor of is ontdekt dat andere buitenlandse diensten zonder toestemming in Nederland onderzoek doen? Welke maatregelen verbindt u aan een dergelijke ontdekking?
- 8 Hoeveel (potentiële) aanslagen zijn voorkomen in de samenwerking tussen de Nederlandse inlichtingen- en veiligheidsdiensten en de NSA? Hoeveel (potentiële) terroristen zijn onderkend door samenwerking met de NSA? Hoeveel successen zijn geboekt in de samenwerking met de NSA?
- 9 Berusten de publicaties in het NRC Handelsblad van 23 en 30 november 2013 over dataverzameling van de Algemene Inlichtingen- en Veiligheidsdienst (AIVD) op de waarheid? Zo nee, waarom niet? En welke delen zijn waar en welke onwaar?
- 10 Klopt het dat de AIVD meekijkt op internet? Zo nee, waarom niet? Zo ja, onder welke condities mag dat?
- 11 Klopt het dat de MIVD meekijkt op internet? Zo nee, waarom niet? Zo ja, onder welke condities mag dat?
- 12 Klopt het bericht dat de MIVD structureel ongericht kabel gebonden informatie krijgt? Zo nee, waarom niet? Zo ja, onder welke condities mag dat?
- 13 Klopt het dat de MIVD een ruimere interpretatie geeft aan de bevoegdheden als het gaat om het verkrijgen van ongericht kabel gebonden informatie? Zo ja, op basis van welk wetsartikel, jurisprudentie of juridisch advies mag de MIVD dat?
- 14 Klopt het dat n.a.v. het toezichtsrapport nr. 28 van de Commissie van Toezicht betreffende de Inlichtingen- en Veiligheidsdiensten (CTIVD) toenmalig Minister van Defensie Hillen slechts een deel van de aanbevelingen heeft overgenomen? Welke delen van het CTIVD advies zijn niet overgenomen? Welke delen wel?
- 15 Welke concrete voorzieningen en maatregelen hebben de Ministers van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en van Defensie genomen n.a.v. het jaarverslag 2012 van de CTIVD om te voorkomen dat de diensten «op het grensgebied komen van wat wettelijk is toegestaan» (bladzijde 94)?

- 16 De wetgever had bij de totstandkoming van de Wet op de inlichtingen- en veiligheidsdiensten 2002 (Wiv) met «geautomatiseerd werk» voornamelijk stand-alone pc's op het oog, zo blijkt klip en klaar uit de memorie van toelichting van deze wet. Welke inhoudelijke uitleg geven de Nederlandse inlichtingen- en veiligheidsdiensten nu aan dit begrip? Gaat het om geautomatiseerde netwerken en gekoppelde databases?
- 17 Op basis van welk juridisch advies is de toepassing van «geautomatiseerd werk» opgerekt? Wanneer is dat advies verkregen? Kan de Kamer dat advies inzien?
- 18 Hoeveel geautomatiseerde werken zijn per jaar (bij benadering) binnengedrongen door de Nederlandse inlichtingen- en veiligheidsdiensten sinds het in werking treden van de Wiv? Om wat voor soort geautomatiseerde werken gaat het?
- 19 Op basis van welke criteria worden geautomatiseerde werken binnengedrongen? En hoe en onder welke voorwaarden controleert de CTIVD de proportionaliteit hiervan?
- 20 Van hoeveel burgers of organisaties is op deze manier (bij benadering) informatie verkregen?
- 21 Is er informatie verkregen over parlementsleden? Zo ja, is die data bij opmerking ervan gelijk vernietigd? Zo nee, hoe weet u dat zeker?
- 22 Zijn enkel geautomatiseerde werken binnengedrongen waarvan van te voren vaststond dat alle gebruikers op dat moment al onderwerp van onderzoek waren door de Nederlandse inlichtingen- en veiligheidsdiensten? Zo nee, van welk percentage werken stond dit wel vast en hoeveel (in absolute aantallen) betreft dit?
- 23 Artikel 27 van de Wiv laat ruimte om naast personen ook organisaties te volgen. Hoe wordt het begrip «organisaties» uitgelegd? Welke beperkende voorwaarden gelden hiervoor?
- 24 U noemde in de NRC.Next van 2 december 2013 de «verdachte» webfora een «legitiem doelwit». Welke criteria gelden er voor «webfora» en hoe wordt de proportionaliteit daarvan door u afgewogen?
- 25 Toetst u de redenen uit lid 4 en lid 5 van artikel 27 Wiv bij het toestemmen met selectie als omschreven in dat artikel vol of marginaal? Indien u vol toetst, wat is het beoordelingskader voor het toestaan van de selectie?
- 26 Welke criteria gelden voor de in artikel 27 lid 4 en lid 5 genoemde mogelijkheid tot verlenging van de toestemming tot selectie?
- 27 Hoeveel aanvragen ingevolge van artikel 27 van de Wiv voor toestemming tot selectie of verlenging ervan krijgt u elk jaar (sinds 2002)? Wat is het percentage per jaar aan goedgekeurde aanvragen?
- 28 Wat behelst een «nauwkeurige omschrijving van het onderwerp» als genoemd in artikel 27 lid 5 sub a van de Wiv?
- 29 Welke definitie wordt gehanteerd omtrent de observatie- en registratiemiddelen uit artikel 20 lid 3 van de Wiv?
- 30 Lezen de AIVD en/of de Militaire Inlichtingen- en Veiligheidsdienst (MIVD) in een combinatie van artikelen 20 en 24 van de Wiv toestemming om na het binnendringen in een geautomatiseerd werk (zoals een laptop of telefoon) door middel van een ingebouwde of aangesloten webcam en bijhorende microfoon gedragingen binnen woningen te observeren en vast te leggen? Zo ja, hoeveel aanvragen daartoe krijgt u daarvoor jaarlijks? Welk percentage daarvan keurt u goed? Wat is uw beoordelingskader voor het verlenen van toestemming?

- 31 Worden locaties van mobiele telefoons ongericht opgeslagen in databases? Zo ja, op welke rechtsgrond? (deze vraag is naar aanleiding van «NSA tracking cellphone locations worldwide, Snowden documents show» (Washington Post Online, 4 december 2013)). Zo ja, in welke gebieden wordt dit gedaan, hoe lang blijven deze gegevens opgeslagen en welk doel dienen deze gegevens?
- 32 Nemen de Nederlandse inlichtingen- en veiligheidsdiensten via buitenlandse diensten kennis van informatie waar zij zelf geen onderzoek naar mogen doen? Zo ja, om data van hoeveel personen gaat het en wat voor type informatie wordt verkregen?
- 33 Voldoet de wijze waarop de Nederlandse inlichtingen- en veiligheidsdiensten invulling geven aan de bevoegdheden die zij in de Wiv verkregen hebben aan de Nederlandse grondwet, in het bijzonder artikel 10, en aan het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens, in het bijzonder artikel 8?
- 34 Hoe krijgt, uitgesplitst per bevoegdheid ingevolge van de Wiv, het toezicht door de CTIVD op de Nederlandse inlichtingen- en veiligheidsdiensten precies vorm?
- 35 Volgens welke protocollen worden door de CTIVD geconstateerde gebreken en onrechtmatigheden bij de Nederlandse inlichtingen- en veiligheidsdiensten door die diensten hersteld en voor de toekomst voorkomen?
- 36 Is op basis van het rapport over jihadistische internet van de AIVD duidelijk dat de dienst verdachte webfora hackt? Zo ja, op welke pagina staat dat?
- 37 Is het verzamelen van data gericht of ongericht onderzoek?
- 38 Is het filteren van data op steekwoorden een gerichte of ongerichte vorm van data verwerken?